

Symposium Natuurinclusief bouwen voor wilde bestuivers

Aanvang 15.00

Gelieve uw microfoon te dempen.

Symposium Natuurinclusief bouwen voor wilde bestuivers

Programma:

- Dianne Sanders - Introductie
- Fabrice Ottburg (onderzoeker bij Wageningen Environmental Research)
- Anne Luijten (bestuursadviseur groene leefomgeving bij Gemeente Arnhem)
- Nicolle Terlouw (Aquisitie manager Ballast Nedam Development)

De Kennisimpuls Bestuivers

Ondersteuning aan alle partijen die direct of indirect een bijdrage kunnen leveren aan het behoud en bevorderen van wilde bestuivers.

- Doel 1: Kennis delen om efficiëntere maatregelen voor bestuivers te stimuleren
- Doel 2: Leren van lopende initiatieven ter bevordering van bestuivers
- Doel 3: Resultaat van initiatieven voor bestuivers beter meetbaar maken
- Doel 4: Meer kijk op efficiënte maatregelen voor zeldzame soorten bestuivers

De Kennisimpuls Bestuivers

Drie verschillende soorten modules

- Agrarische netwerken (Blauwe bes, appel, GLB akkerbouw Nisse, GLB boshommellandschap Geuldal)
- Regionale netwerken (Brabantse Wal, Oss/Bernheze, St. Anthonis en Betuwe)
- Onderzoeksmodules

Helpdesk

Voor uw vragen over het inrichten, beheren en organiseren van landschappen voor wilde bestuivende insecten.

Foto: Fabrice Ottburg

Wanneer u in uw regio samen met anderen werkt aan de realisatie van een landschap waarin wilde bijen en andere bestuivende insecten duurzaam kunnen voorkomen kan dat vragen oproepen over te nemen maatregelen. Hiervoor kunt u terecht bij de helpdesk "Landschapsnetwerken voor bestuivers". Uw vraag kan gaan over het groenbeheer, over inrichting of over hoe u samen het proces efficiënt en effectief organiseert. Wageningen Research en EIS Kenniscentrum kunnen u dan ondersteunen met praktisch advies op maat.

Bijvriendelijke inrichting en beheer

Om duurzaam te overleven hebben wilde bestuivers voedselhabitat (bloemen met nectar en pollen) en nesthabitat (o.a. zonnige open

Deel:

Algemene projectopzet

Praktijknetwerken

Helpdesk <

Adviezen

Intakeformulier

Helpdesk Groene Cirkels

Projectresultaten

Wegwijzer

Online overzicht bijeninitiatieven

Samenwerking / Links

Lezingen en workshops

Contact

Contact

[Ivo Roessink](#)

[Arjen de Groot](#)

Nieuws

Project Vitale Lelieteeft 2030: volwaardige schubbol in kas geteeld zonder chemische gewasbescherming
14 april 2021

De Theory of Change voor de Nationale Bijenstrategie is klaar
13 januari 2021

Filterfunctie toegevoegd aan online overzicht van bijeninitiatieven
13 januari 2021

[Meer nieuws](#)

Natuurinclusieve maatregelen voor wilde bestuivers in de bouw

Jeroen Scheper, 17 december 2019, definitief.

Contactgegevens:

Dhr. Jeroen Scheper
Wageningen University
Jeroen.Scheper@wur.nl
06-42177412

Dhr. Ivo Roessink Coördinator Helpdesk
Wageningen Environmental Research
Ivo.Roessink@wur.nl
03174-61692

Relevante websites:

www.kennispulsbestuivers.nl
<http://www.groenecirkels.nl/nl/groenecirkels/Themas/Leefomgeving/Bijerhelpdesk.htm>
www.bijenlandschap.nl

Kader

Vraagstellers zijn Soesja van Wijgerden (NM CX), Stefan Dannel (C-creators) en Jacques Vink (Ruimtelab en Studio Natuur Inclusief). Deze partijen zoeken binnen het multidisciplinaire project "Natuurinclusief Borgen (NIB)" naar concrete oplossingen voor toepassing binnen natuurinclusief bouwen. Binnen het NIB project wordt wetenschappelijke kennis en praktijkervaring samengebracht om tot een toolbox te komen met laagdrempelige en betrouwbare natuurinclusieve maatregelen voor toepassing in de bouw. Het gaat hierbij om maatregelen die aantoonbaar effectief zijn in het bevorderen van biodiversiteit en die op verschillende locaties toegepast kunnen worden.

Momenteel is het NIB consortium voor een pilot bij een verbouwing van basisschool De Kameleon in de Haarlemmermeer aan het kijken welke opties voor natuurinclusief bouwen geïmplementeerd kunnen worden. In dit kader heeft het NIB consortium de helpdesk benaderd met de vraag op welke verschillende manieren bij de bouw van deze school voedsel en nestplek voor wilde bijen kan worden gecreëerd, hoe effectief deze maatregelen zijn, en waar die effectiviteit van af hangt. Door NM CX is een inventarisatie gemaakt van het aanbod van natuurinclusieve maatregelen die biodiversiteit in brede zin ten goede komen, en is een selectie gemaakt van potentiële maatregelen waar wilde bijen in het bijzonder van profiteren. Uiteindelijk wil men binnen het NIB project met prototypes van de potentieel meest effectieve, "no-regret"-maatregelen op de pilot-locatie aan de slag te gaan.

Evaluatie van natuurinclusieve maatregelen

Om deze vraag te beantwoorden worden de verschillende door NM CX geïnventariseerde maatregelen beoordeeld op hun waarde in het bieden van voedsel en/of nestgelegenheid voor wilde bijensoorten. Hierbij wordt ingegaan op de potentiële waarde van de maatregelen, en mogelijke voorwaarden om deze potentiële waarde daadwerkelijk te realiseren. De focus ligt hierbij op het stedelijk gebied en op maatregelen die in de bouw van gebouwen geïntegreerd worden of na de bouw op of aan woningen geïnstalleerd worden; inrichting van tuinen en openbaar stedelijk groen vallen buiten het bestek van deze helpdesk.

Nestgelegenheid

Bijenhotels

Bijenhotels kunnen nestgelegenheid bieden aan enkele tientallen Nederlandse solitaire wilde bijensoorten, waaronder in het stedelijk gebied bijvoorbeeld de Rosse metselbij (*Osmia bicornis*), Gehoornde metselbij (*Osmia cornuta*), Tuinbladsnijder (*Megachile centuncularis*), Grote bladsnijder (*Megachile willughbiella*), Ranonkelbij (*Chelostoma florissomne*), Tronkenbij (*Heriades truncorum*) en Gewone maskerbij (*Hylaeus communis*). Daarnaast maken ook verschillende soorten solitaire wespen gebruik van deze nesthulpen. Onder natuurlijke omstandigheden maken deze soorten gebruik van bestaande holtes zoals bijvoorbeeld holle plantenstengels of kevergangen in dood hout. Verscheidene studies laten zien dat het aanbieden van geschikt nestgelegenheid de populaties van bijen in een gebied sterk kunnen bevorderen, zowel in het landelijk (Steffan-Dewenter & Schiele 2008; Dainese et al. 2018) als het stedelijk gebied (Everaars et al. 2011).

Er bestaan verschillende typen bijenhotels, waarvoor uiteenlopende materialen worden gebruikt. Deze nesthulpen kunnen ofwel in de bouw geïntegreerd worden of extern aan de buitenkant van een gebouw bevestigd worden. Van het eerste type bijenhotel zijn er onder verschillende productnamen "bijenstenen" te krijgen waarin gaten voor holte-nestelende bijen zijn gemaakt (Figuur 1).

Figuur 1. Bijenstenen.

Deze stenen kunnen in de bouw geïntegreerd worden, i.e. in de buitenmuur van een gebouw gemetseld worden, of los gebruikt worden. In principe kunnen dergelijke neststenen geschikte nestgelegenheid

Bedankt voor uw aandacht!

